

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

Posted on August 20, 2019 by Boonlert Aroonpiboon

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไป ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มี การแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิธีการ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ในการติดตาม การตรวจสอบ และการ ประเมินผล รวมทั้งกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวัสดุทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายใต้ชื่อ “ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

วิสัยทัศน์ประเทศไทย ... “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำตัวว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศ และภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และ มีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศไทย มีความมั่นคงในเอกสารและอธิบดีโดย มีการปกป้องรักษาความมั่นคง ให้กับประเทศไทยที่มีพระ มหาภัตตริย์ทรงเป็น ประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็ง เป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ของ ประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใส สามารถหลักธรรมาภิบาล สังคมมี ความปรองดองและความสามัคคี สามารถแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ได้ ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชน มีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคง พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัย และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมีงดงาม ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืน จนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลือเชื่อมของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอุดมสมบูรณ์ มีสุขได้รับ ผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และ มีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ “ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจน เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในตลาดโลก และตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดรับกับบริบทการพัฒนา ที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความล้มเหลวนี้ทางเศรษฐกิจ และการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศไทยในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ห้าง การคุณภาพชั้นสูง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกเหนือนี้ ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของ ประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่ง เป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษา และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอต ไม่สร้างมลภาวะ ต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภค เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมี ความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คงมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความ เอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รักษาภูมิปัญญาที่มีอยู่ในประเทศ ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคม ยึดถือและปฏิบัติตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

เป้าหมายและประเด็นการพัฒนาตามยุทธศาสตร์

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศไทยมีความสุข เน้นการบริหาร จัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัย คุกคาม และภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านความมั่นคงที่มีอยู่ใน ปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาชน และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน และมีผลกระทบต่อประเทศ ทั้งในเชิงเศรษฐกิจ ทางการค้า ทางการเมือง ทางการท่องเที่ยว ทางวัฒนธรรม ทางการศึกษา ทางสังคม และทางการเมือง ฯลฯ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

1. การรักษาความสงบภายในประเทศ

- A. การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อม ตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา
- B. การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ
- C. การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติ มากกว่าประโยชน์ส่วนตน
- D. การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขัดสَاเหตุของประเทศ ปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

2. การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

- A. การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน
- B. การติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่
- C. การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างการเฝ้าระวังที่จังหวัด ชัยแดนภาคใต้
- D. การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล

3. การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

- A. การพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ
- B. การพัฒนาและเพิ่มพูนศักยภาพอธิบดีของประเทศ และเพิ่มภัยคุกคาม ให้มีประสิทธิภาพ
- C. การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคาม ให้มีประสิทธิภาพ

4. การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กร ภาครัฐและที่มี影响力

- A. การเสริมสร้างและรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ
- B. การเสริมสร้างและสร้างไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค

- C. การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กร ภาครัฐและที่มี影响力的
5. การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม
- A. การพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม
  - B. การบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ
  - C. การพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนา ที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ “ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอุดตติ” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศ ในด้านอื่น ๆ นำมายกต่อผลผลิตและนวัตกรรม เพื่อให้สอดรับกับบริบทของ เศรษฐกิจและสังคมโลก สมัยใหม่ (๒) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนา อุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับ อนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอุดตติและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการกินดือญดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

1. การเกษตรสร้างมูลค่า
  - A. เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น
  - B. เกษตรปลอดภัย
  - C. เกษตรชีวภาพ
  - D. เกษตรแปรรูป
  - E. เกษตรอัจฉริยะ
2. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
  - A. อุตสาหกรรมชีวภาพ
  - B. อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร
  - C. อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์
  - D. อุตสาหกรรมและบริการขนาดใหญ่และโลจิสติกส์
  - E. อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ
3. สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว
  - A. ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม
  - B. ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ
  - C. ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
  - D. ท่องเที่ยวสารภูมิทางน้ำ
  - E. ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค
4. โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก
  - A. เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคม ให้ร้อยต่อ
  - B. สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ
  - C. เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ
  - D. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่
  - E. รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค
5. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่
  - A. สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ
  - B. สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน
  - C. สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด
  - D. สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล
  - E. ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

๓. บุทธศาสนาติดด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมาย การพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนา คนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทย มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบ ด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอุ่นอารี มีวินัย รักษาศีล ธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสาร ภาษาอังกฤษและภาษาที่ สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกร นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีพตามความคุ้มค่าของตนเอง

1. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

- A. การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว
- B. การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ใน การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- C. การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา
- D. การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน
- E. การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาครัฐกิจ
- F. การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม
- G. การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

2. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

- A. ช่วงการตั้งครรภ์/ปัฐมวัย
- B. ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น
- C. ช่วงวัยแรงงาน
- D. ช่วงวัยผู้สูงอายุ

3. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

- A. การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑
- B. การเปลี่ยนโฉมบทบาท ‘ครู’ ให้เป็นครุยุคใหม่
- C. การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท
- D. การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- E. การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักรถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และ การวางแผนของประเทศไทยในภูมิภาค เอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก
- F. การวางแผนระยะยาวรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม
- G. การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

4. การตระหนักรถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย

- A. การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ
- B. การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุน ที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่าน กลไกต่างๆ
- C. การดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถ ในต่างประเทศให้มาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ นวัตกรรมให้กับประเทศไทย

5. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี

- A. การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ
- B. การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ
- C. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี
- D. การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
- E. การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

6. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

- A. การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย
- B. การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์
- C. การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน
- D. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

7. การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศไทย

- A. การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาชั้นพื้นฐานให้กล้ายเป็นวิถีชีวิต

- B. การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกแบบกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ
- C. การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสุรูดับอาชีพ
- D. การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับการเดินทางของอุตสาหกรรมกีฬา

๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมาย การพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ห้องถีน นารวมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำ เพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับห้องถีน การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประเทศไทย ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและท่าพระยชนักรัตน์ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานาที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและ สวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

1. การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ
  - A. ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก
  - B. ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค
  - C. กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร
  - D. เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทย ให้เป็นแรงงานฟื้มที่มีคุณภาพ และความเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน
  - E. สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศภาวะและทุกกลุ่ม
  - F. ลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและกลุ่ม ผู้ด้อยโอกาสโดยตรง
  - G. สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และการศึกษา โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส
  - H. สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง
2. การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี
  - A. พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในภูมิภาค
  - B. กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่าง ๆ
  - C. จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัย ให้สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัยและแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต
  - D. ปรับโครงสร้างและแก้ไขกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อวางแผนและกลไกการบริหารงานในระดับภาคกลุ่มจังหวัด
  - E. สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
  - F. การพัฒนาค่าลั่งแรงงานในพื้นที่
3. การเสริมสร้างพลังทางสังคม
  - A. สร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปัน ไม่ทอดทิ้งกัน และมีคุณธรรม
  - B. การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ
  - C. สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชา สังคมและภาคประชาชน
  - D. ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและบทบาทของสตรีในการสร้างสรรค์สังคม
  - E. สนับสนุนการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม
  - F. สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับ สังคมยุคดิจิทัล
  - G.
4. การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนห้องถีนในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการ จัดการตนเอง
  - A. ส่งเสริมการปรับพฤติกรรมในระดับครัวเรือน ให้มีขีดความสามารถในการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงิน และอาชีพ
  - B. เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพาตนเอง
  - C. สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน
  - D. สร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน

๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเดินทางโดยนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล และความเป็นทัน

ส่วนความร่วมมือระหว่างกัน ทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างมุ่งมานาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามาร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็น การดำเนินการบนพื้นฐานการเดิมโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

1. สร้างการเดิมโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

- A. เพิ่มนูลค่าของเศรษฐกิจฐานข้อมูลให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการ สร้างความสามารถในการแข่งขัน
- B. อนุรักษ์และพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกดินแดน
- C. อนุรักษ์และพัฒนาล้ำคอลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ
- D. รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- E. ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

2. สร้างการเดิมโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทั่วไป

- A. เพิ่มนูลค่าของเศรษฐกิจฐานข้อมูลทางทั่วไป
- B. ปรับปรุง พื้นที่ และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทั่วไปและขยายฝั่งทั้งระบบ
- C. พื้นที่ขยายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ขยายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไข ทั้งระบบ และมีนโยบายการจัดการขยายฝั่ง แบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม
- D. พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทั่วไปที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3. สร้างการเดิมโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

- A. ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
- B. มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติ และผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิ อากาศ
- C. บุกป่าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐาน ของภาครัฐและภาคเอกชน
- D. พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิด จากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

4. พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีความเป็น เมืองที่เดิมโตอย่างต่อเนื่อง

- A. จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพ และความเหมาะสมทางภูมินิเวศอย่างเป็น เอกภาพ
- B. พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และ อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มี การบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน
- C. จัดการลงทุนที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตร ทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่า มาตรฐานสากล
- D. สงวนรักษา อนุรักษ์ พื้นที่ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ นรดก ทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถี ชีวิตริมฝั่งแม่น้ำและภูเขา รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัคร ด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในห้องถิ่น
- E. พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัคร ด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในห้องถิ่น
- F. เสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อม และยกระดับ ความสามารถในการป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

5. พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- A. พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำ ของประเทศ
- B. เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รักษาค่า และสร้าง นุ่มนวลเพิ่มจากการใช้น้ำให้หดเหลี่ยมกับระดับ สากล
- C. พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศไทย และส่งเสริมการใช้พลังงาน ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- D. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยลดความเส้นข้นของการใช้พลังงาน
- E. พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศไทยและชุมชน ในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคาและการเข้าถึงอาหาร

6. ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศไทย

- A. ส่งเสริมคุณลักษณะและพอดีกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย
- B. พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุทธิ์ธรรม และระบบประชาธิปไตย สิ่งแวดล้อม
- C. จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ
- D. พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคต ประเทศไทย ด้านทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและ วัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับ

บทบาทภารกิจ แยกແຍະบทบาท หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลลัพธ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบ้านวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีสักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว และ ปั่งสูง โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมั่นคง แลสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างล้วนเชิง นอกเหนือนั้น กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลด ความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไปเลือกปฏิบัติ และการอ่านวิเคราะห์ความยุติธรรมตามหลักนิติธรรม

1. ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่าง รวดเร็ว ปั่งสูง
  - A. การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับ แนวหน้าของภูมิภาค
  - B. ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการ นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้
2. ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยง การพัฒนาในทุกระดับ ทุกภาค กิจ และทุกพื้นที่
  - A. ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ
  - B. ระบบการเงินการคลังประเทศไทยสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ
  - C. ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ในทุกระดับ
3. ภาครัฐมีขาดแคลง หมายเหตุและการ กิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
  - A. ภาครัฐมีขาดแคลงที่เหมาะสม
  - B. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
  - C. ส่งเสริมการกระจายอำนาจและสนับสนุนบทบาทบุญชันท่องถิ่นให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะ สูง ดังอยู่บนหลักธรรมาภิบาล
4. ภาครัฐมีความทันสมัย
  - A. องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ
  - B. พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย
5. บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกรัก ความสามัคคีสูง มองมีน้ำใจ เป็นมืออาชีพ
  - A. ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความค่อนตัว ยึดระบบคุณธรรม
  - B. บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ
6. ภาครัฐมีความปั่งสูง ปลอดภัย รวดเร็วและประพฤติมิชอบ
  - A. ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ
  - B. บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต
  - C. การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาด เป็นธรรม และตรวจสอบได้
  - D. การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบ แบบบูรณาการ
7. กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น
  - A. ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง
  - B. มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น
  - C. การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
8. กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค
  - A. บุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพและยึดมั่นในหลัก ประชาธิปไตย เศรษฐกิจศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม
  - B. ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีบทบาทเชิงรุกร่วมกันในทุกขั้นตอน ของการค้นหาความจริง
  - C. หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญา และปกครอง มีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน
  - D. ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือก ระบบยุติธรรมชุมชน และการมีส่วนร่วม ของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม
  - E. พัฒนามาตรการอื่นๆ ที่ช่วยให้กระบวนการยุติธรรมดำเนินต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

Related content:

1. จารยานธรรมาภิบาลรัฐ พุทธศักราช 2552